

Прочетете текста и отговорете на въпросите.

Слънцето печеше безмилостно над асфалтовия път, който водеше към селото, но в колата беше приятно, тъй като работеше климатикът. Иван се завръщаше в бащиния си дом в Кортен заедно със семейството си – съпругата му и петгодишният им син Дима, кръстен на дядо си Димитър. Иван се беше запознал с Мария в Германия, където и двамата бяха заминали на работа. Тя беше от едно от българските села в Украйна. Те бързо се влюбиха и се ожениха малко преди пандемията. Въпреки че и двамата знаеха български език още от детството си, в семейството им си говореха на руски. Този език говореше и синът им, който беше роден в Германия. Сега за първи път тримата се връщаха заедно. И Мария и Дима щяха да се запознаят с баща му.

Колата спря пред двора. Когато Иван видя родния си дом, хиляди топли спомени сякаш го заляха. Той се сети за майка си, която почина точно през пандемията и на чието погребение той не можа да присъства. Тази мисъл заседна в гърлото му като буца, но при вида на баща си, който стоеше на прага на къщата, младият мъж се усмихна и тъжният спомен изчезна. Съпрузите влязоха мълчаливо, хванати за ръце, през портата, а малкият им син подскачаше пред тях, държейки плюшено мече.

Старият бай Митьо ги посрещна с широка усмивка. "Здравейте, деца! Добре дошли!", каза той, прегръщайки ги един по един. Малкият Дима се скри зад полата на майка си, леко изплашен от непознатия старец с бели като сняг коси, с лице, набраздено от годините, но с очи, пълни с топлина и с леко дяволити пламъчета в тях.

Влязоха в старата къща, която подобно на всички български къщи в Бесарбия беше топла, огряна от слънчевите лъчи, със светли стаи, с огромен харман и маза, пълна с бъчви вино и буркани с консерви.

Всички седнаха на богатата трапеза и вдигнаха тост за добре дошли. Възрастните се разговориха. Но в един момент детето се обърна към майка си на руски:

– Мамо, какво си говорите с дядо? – попита то.

– За живота и за още хиляди неща, свързани със семейството. – отвърна Мария.

– Татко, а на какъв език си говорите с дядо и защо? Аз нищо не разбирам...

В този момент светлите очи на дядото се промениха като времето през март, усмивката се скри от лицето му, а очите му се насълзиха:

– На български, сине – каза дядо му – на български, защото това сме ние. Горд, силен и стар е нашият корен, красив е езикът ни и трябва да го пазим заедно с нашите традиции, за да не изчезнем като народ. Ех, деца, забравили сте своя род и своя език. Загубили сте корена си по тия пусти чужбини. Не учите детето си на това, което сте вие. Срамота, всички сме българи, а си говорите на чужд език с него. Езикът тука го пазихме и от русите в началото и от румънците после, а сега, когато всичко е свободно и е разрешено, вие го забравяте като лош спомен.

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Отговорете с ДА или НЕ според текста. (Заградете в кръгче верния отговор).</p> <p>А) И двамата родители родом са от Бесарабия. ДА/НЕ</p> <p>Б) Малкото дете държи памучна играчка. ДА/НЕ</p> <p>В) Младото семейство се прибира от чужбина заради пандемията. ДА/НЕ</p> <p>Г) Дядото се ядосва, че не са научили детето си да говори на български език. ДА/НЕ</p> <p>Д) Малкият Иван се учудва, че не разбира езика на дядо си. ДА/НЕ</p>	L/0/1/2/ 3/4/5	L/0/1/2/ 3/4/5
2.	<p>Към кой тип се отнася текстът? Подчертайте верния отговор.</p> <p>А) Повествование Б) Описание</p> <p>В) Разсъждение Г) Повествование и разсъждение</p>	L/0/1	L/0/1
3.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2
4.	<p>Коментирайте с 1-2 изречения следния израз от текста:</p> <p>Ех, деца, забравили сте своя род и своя език. Загубили сте корена си по тия пусти чужбини.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1
5.	<p>Кои от тропите са употребени в текста? Запишете по един пример в съответните редове.</p> <p>Сравнение – _____</p> <p>Метафора – _____</p> <p>Олицетворение – _____</p> <p>Епитет – _____</p>	L/0/1/2 /3/4	L/0/1/2 /3/4
6.	<p>А) Открийте в текста и запишете към всяка дума по един синоним:</p> <p>градина _____</p> <p>появи се _____</p> <p>безмълвно _____</p> <p>защитавахме _____</p> <p>безжалостно - _____</p>	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5

	<p>Б) Открийте в текста и запишете към посочените думи по един антоним от текста:</p> <p>изчезнал _____</p> <p>се показва _____</p> <p>свой _____</p> <p>запомнили _____</p> <p>в края _____</p>	L/0/1/2 /3/4/5	L/0/1/2 /3/4/5
7.	<p>Открийте в текста и запишете по един пример на следните глаголни времена:</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Бъдеще време _____</p> <p>Минало свършено време _____</p> <p>Минало несвършено време _____</p> <p>Минало неопределено време _____</p> <p>Минало предварително време _____</p> <p>Бъдеще в миналото време _____</p>	L/0/1/2 /3/4/5/6 /7	L/0/1/2 /3/4/5/6 /7
8.	<p>А) Употребете числителното име в съчетание със съществителното име дадени в скоби.</p> <p>От (3 ден) _____ не бях ходил на училище.</p> <p>В комисията участват (5 преподавател) _____.</p> <p>Говорих с (4 актьор) _____.</p> <p>Б) Употребете правилното местоимение от скобите.</p> <p>(Някой/някои) _____ от учениците всеки ден закъсняват.</p> <p>Не познаваше (никой/никого) _____ от групата.</p> <p>В) Членувайте правилно думите от скобите.</p> <p>(Край) _____ на филма много ми хареса.</p> <p>Ще те повика (по-голям) _____ брат.</p>	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3	L/0/1/2 /3 L/0/1/2 /3
9.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Рода е общнос от хора който са свързани по между си със кръвна или брачна връска. В История славянобългарска Паисий разширява смисълът на думата род. Идеята за рода и родното е важна за подържане на националното самочувствие и самосъзнание.</p>	L/0/1/2/3/ 4/5/6/7/ 8/9/10/11/ 12	L/0/1/2/3/ 4/5/6/7/ 8/9/10/11/ 12

